

Korizmena poruka 2018.

„Čisto srce stvori mi Bože i duh postojan obnovi u meni“ (Ps 51,12)

Draga braćo i sestre!

Započinjemo milosno korizmeno vrijeme kao pripremu za najveći kršćanski blagdan Uskrs. Bog nas poziva da mu se u tom vremenu više otvorimo kako bi nas ispunio svojim božanskim životom te naš duh osnažio u borbi s protivštinama života koje se ne mogu izbjeći. One su naša trajna kušnja ali i trajna prijetnja da nam život učine tjeskobnim i nesretnim.

Za mudrog Joba čovjekov život na zemlji je borba, rat (usp. 7,1). U toj borbi nitko ne pobjeđuje uvijek. Bude i puno poraza i izgubljenih bitaka. Svaki poraz donosi mogućnost da se izgubi nada, da se završi u razočaranjima i klonućima. Bez jakog duha nema uspjeha u životu. Svi znamo što znači kada se za nekoga kaže da je klonuo duhom. Time se hoće reći da je osoba upala u prazninu života, u tjeskobu, u beznađe. Život joj je u tami iz koje ne vidi izlaz. A izlaza uvijek ima.

U Bibliji je „duh“ (čovjekov duh, po kojemu je čovjek slika Božja) na neki način sinonim za život. Bez snage duha čovjek nema pravog života, to je onda više vegetiranje nego život. U mnogim našim krajevima ljudi se pozdravljaju s pitanjem: „Je si li živ?“ Vidi čovjeka koji se kreće, radi i onda ga pita, „je si li živ?“ Ništa čudno! Čovjek može raditi, kretati se, trčati, ali ne znači da je pun života. Može biti itekako prazan. Sveti Jakov ustvrđuje da je „**tijelo bez duha mrtvo**“ (2,26), bez obzira što se to tijelo kreće. Kad Psalmist kaže: „**Duh moj već zamire u meni**“ (143,4), ne želi reći da on fizički umire, nego želi istaknuti da je u njemu nestalo radosti, zadovoljstva, mira, sreće. Mudrac u knjizi Izreka navodi da „**neveseo duh suši kosti**“ (17,22). Bez radosti čovjek postaje suha grana. Ona, doduše, može biti još spojena sa stablom ali kroz nju ne struje životni sokovi, u njoj nema života. Isti mudrac ustvrđuje: „**Kada je čovjek bolestan, njegov ga duh podiže**“ (18,14). Želi reći da čovjek i u bolesti, ako je u njemu zdrav i jak duh, nije nesretan, nije bez života, jači je i od bolesti. Na drugom mjestu iznosi da je zdrav duh „**svjetiljka životu**“ (20,27). Sa zdravim duhom čovjek dobro vidi, dobro vrjednuje, ima ispravne kriterije, a onda ima i dobar životni smjer.

Međutim, čovjekov duh može se i pokvariti, izopačiti, a zbog toga onda čovjekov život i njegovo ponašanje postaju nastrani. Problem je što osoba, klizeći prema tome, sve manje to primjećuje. Ponašanje joj postaje sve čudnije, ali ona to ne uočava jer joj iskvaren duh ne daje više dovoljno svjetla. Ona je u tami. Osoba iskvarenog duha postaje nesposobna za ispit savjesti. Psalmista kaže: „**Razmišljam noću u srcu, mislim, i duh moj ispituje**“ (77,7). Bez zdravog duha osoba se ne ispituje niti provjerava svoje stanje. Ne postavlja u pitanje svoje ponašanje jer je za to nesposobna. I to stoga, što osoba svoj duh pomalo formira u skladu sa svojom praksom. Kako tko živi, tako i razmišlja. Ili, kako reče veliki mislilac Pascal: „**Kada netko ne živi ono što vjeruje, onda počinje vjerovati ono što živi.**“ Kada se duh iskvari, onda se i loše stvari vide kao dobre. Biblija stalno na to upozorava. U Starom zavjetu to posebno čine proroci. Oni govore da čovjekov duh može postati „**vrtoglavi**

duh“ (Iz 19,14), „**obamrli duh**“ (Iz 29,10; Rim 11,8), „**zabludjeli duh**“ (Iz 29,24), „**pobješnjeli duh**“ (Dn 5,20).

Prorok Hošea govori o „**duhu razvratnosti**“ (4,12) i „**duhu bluda**“ (5,4), a prorok Zaharija o „**duhu nečistoće**“ (13,2). Ovo se ne odnosi samo na područje seksualnosti, nego na cijeli život koji je poprimio ta obilježja.

U knjizi Izlaska govori se o „**pomućenim duhovima**“ (6,9). Ima još puno naziva s kojima Biblija opisuje deformirani duh čovjeka: „**duh razdora**“ (Suci 15,19), „**duh gnjeva**“ (1Sam 11,6), „**duh ljubomore**“ (Br 5,14), „**duh tjeskobe**“ (Izr 15,13), „**duh očaja**“ (Iz 61,3).

U Novom zavjetu za deformiran čovjekov duh postoji i naziv: „**duh bolesti**“ (Lk 13,11). Ovo se ne odnosi na osobe psihički poremećene, nego i na neke fizičke bolesti. Međutim, može se odnositi i na osobe koje „njeguju“ neke svoje „bolesti“ da bi po njima imale određene privilegije i poštude. To bi se još moglo nazvati duhom lijenosti, tromosti. Tu može biti riječ o osobama koje se razbole od straha da se ne bi razboljele. Naime, to su osobe koje imaju stalnu potrebu uzimati neke lijekove jer se ne osjećaju dobro, a zapravo, ne radi se o fizičkim bolestima. Takve osobe mogu imati u sobi više lijekova nego li neka apoteka i ići će stalno od liječnika do liječnika, snimiti svaki organ svog tijela, ali im ništa bolje nije, niti im liječnici daju dijagnoze. Ne radi se tu uvijek o nekim poremećajima koji zahtijevaju bolničko liječenje, nego je potrebno pomoći osobi da se otvori ljubavi. To je lijepo definirao veliki ruski pisac Dostojevski u romanu „Braća Karamazovi“ gdje starac Zosim veli jednoj ženi koju je obuzeo strah od budućnosti i opsesija smrću: „**Ljubi i tvoje će opsesije nestati**“.

Za neke bolesti ne trebaju lijekovi, nego je potrebno promijeniti duh, odnosno život. Sveti Pavao govori o „**duhu robovanja**“ (Rim 8,15), „**duhu obamrlosti**“ (Rim 11,8), o „**prijevarnom duhu**“ (1Tim 4,1), o „**duhu ovog svijeta**“ (1Kor 2,12). Sveti Ivan govori o „**duhu zablude**“ (1Iv 4,6) i napominje da se ne vjeruje svakom duhu nego da se provjeravaju duhovi (1Iv 4,1). Ovo provjeravanje ne odnosi se samo na provjeru je li nešto od Duha Svetoga ili je od zlog duha, nego da se provjeravaju i ljudski duhovi, tj. kakav je duh koji nekoga u životu vodi.

U Starom zavjetu imamo na nekoliko mjesta gdje se izrijeком spominje „**Božji zao duh**“ (1Sam 16,14-16; 18,10; 19,9), koji je obuzeo Šaula. Poruka je da je taj duh od Boga bio izvorno dobar, ali ga je Šaul izopačio. Svako dobro može se našim djelovanjem zloupotrijebiti i izopačiti. Znamo kako se i ljubav i prijateljstvo s nekim može, nakon izvjesnog vremena, pretvoriti u mržnju i neprijateljstvo. Stoga je važno provjeravati stanje svoga vlastitog duha nije li se deformirao i završio u nastranosti. U tom smislu je vrlo važno razmišljati nad Božjim pitanjem koje je uputio prvom čovjeku, a to je: „**Gdje si?**“ To pitanje Bog postavlja svima nama tijekom cijelog života. Itekako je važno zastati i odgovoriti na njega! Važno je imati hrabrosti stati pred Boga i u Božjem svijetlu spoznati sebe. Iskreno, ne površno. Mi smo ono što smo u Božjim očima, ne ono što smo u očima drugih ili u svojim očima. Uvidjeti ponajprije, koje su to naše vrijednosti do kojih držimo i za koje se borimo te, gdje su korijeni našeg nezadovoljstva i tjeskobe? Trošimo li život u nešto što život nije? Možda nam male i nebitne stvari zagorčavaju život, jer propuštamo one važne i bitne?

Za duhovni život je od kapitalnog značenja upoznati svoju vlastitu istinu. Nema značajnijeg duhovnog života bez toga. Nekada se jako bojimo toga. Najčešće iz razloga što bi priznanje istine zahtijevalo napor promjene života. - Jedan će reći da je nepoznavanje sebe opasno po život. Drugi će nadodati da ni poznavanje sebe nije bezopasno. Naime, neki otkriju svoju istinu, priznaju je, a onda ne znaju što će s njom. Ne vjeruju u moć preobrazbe života. Zato bježe od istine o sebi. Tako se poteškoće ne rješavaju nego samo odgađaju i time postaju još teže. Upoznati sebe je posebna Božja milost. To je znak da Bog u tu osobu ima povjerenja, ima nadu da će osoba nešto poduzeti i popraviti svoje stanje. Zato je važno dopustiti Bogu da nam kaže našu istinu.

Korizma je posebno milosno vrijeme u kojemu smo pozvani provjeriti svoj duh te ga staviti u Gospodinove ruke da nam ga On očisti, obnovi i učvrsti kako nas životne poteškoće ne bi slomile i da nikada ne klonemo duhom. Bog nam u ovom milosnom vremenu posebno pomaže. Zato nas apostol Pavao na početku Korizme upozorava: „**Evo sad je vrijeme milosti**“. To je vrijeme u kojem Bog posebnije izlazi u susret našim prošnjama.

Ali i mi sa svoje strane moramo nešto učiniti na planu ljubavi i služenja, na planu molitve i velikodušnosti, kako slušamo u evanđelju Čiste srijede. Najefikasnija sredstava za jačanje našeg duha su molitva i djela ljubavi prema svima a napose prema siromašnima i ljudima patnje. Ne dopustimo da nam Korizma bude siromašna ovim vrjednotama.

Apostol nas u poslanici Hebrejima poziva: „**Danas ako glas mu čujete, ne budite srca tvrda**“ (4,7). Primimo k srcu taj Božji poziv, dopustimo mu da oblikuje naše srce i obnovi duh te budemo trajno usmjereni prema dobru. To je istinsko uskrsnuće koje se događa još za života. Život će tako postati ljepši. Ne, da će nestati sve poteškoće, nego nas ni jedna poteškoća neće slomiti i dovesti do osjećaja besmisla.

Neka ovo korizmeno vrijeme oživi i rasplamti duh u nama da uistinu doživimo stvarnost novog života koji dolazi od Božjeg Duha, a onda će i Duh koji uskrisi Isusa oživjeti i nas (usp. Rim 8,11) da se u nama nastani život u izobilju koji nam Isus nudi (usp. Iv 10,10).

Želim vam svima da nakon ovog milosnog i zauzetog korizmenog vremena dočekate blagdan Isusova uskrsnuća osnaženiji u duhu, ispunjeniji životom, ojačaniji u vjeri, nadi i ljubavi te poletniji u velikodušnosti i služenju.

Neka vam Uskrs bude u svemu sretan i blagoslovljen.

Korizma – Uskrs 2018.

+ Zdenko Križić,
biskup gospićko-senjski